

Projekt z dnia 28 kwietnia 2011 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾**

z dnia 2011 r.

w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych

Na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa tryb i sposób wydawania pozwoleń, w tym szczegółowe wymagania, jakim powinien odpowiadać wniosek i pozwolenie na:

- 1) prowadzenie przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków:
 - a) prac konserwatorskich,
 - b) prac restauratorskich,
 - c) robót budowlanych,
 - d) badań konserwatorskich,
 - e) badań architektonicznych;
- 2) przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków;
- 3) trwałe przeniesienie zabytku ruchomego wpisanego do rejestru zabytków, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;
- 4) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków;
- 5) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- 6) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru zabytków urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów;
- 7) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru zabytków;
- 8) poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania, zwanych dalej "poszukiwaniami zabytków";
- 9) prowadzenie badań archeologicznych;

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. Nr 216, poz. 1595).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

10) wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku.

2. Rozporządzenie określa ponadto:

- 1) kwalifikacje, jakie powinny posiadać osoby uprawnione do prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych;
- 2) dodatkowe wymagania, jakie powinny spełniać osoby kierujące robotami budowlanymi oraz wykonujące nadzór inwestorski, przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków;
- 3) sposób potwierdzania posiadanych kwalifikacji, o których mowa w pkt 1, i dodatkowych wymagań, o których mowa w pkt 2;
- 4) standardy, jakim powinna odpowiadać dokumentacja prowadzonych prac konserwatorskich i prac restauratorskich, przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych.

§ 2. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1, składa się do wojewódzkiego konserwatora zabytków właściwego dla miejsca położenia albo przechowywania zabytku.

2. Wniosek o wydanie pozwolenia na prowadzenie poszukiwań zabytków albo badań archeologicznych, na polskich obszarach morskich składa się do dyrektora urzędu morskiego właściwego dla miejsca ich prowadzenia.

§ 3. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, d i e, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- 3) wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych;
- 4) imię nazwisko i adres osoby prowadzącej prace konserwatorskie, prace restauratorskie, badania konserwatorskie albo badania architektoniczne albo oświadczenie, że wykonawca tych prac albo badań zostanie wyłoniony w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

2. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, d i e, dołącza się:

- 1) program prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych;
- 2) dokumenty potwierdzające posiadanie przez osobę prowadzącą prace konserwatorskie, prace restauratorskie, badania konserwatorskie albo badania architektoniczne kwalifikacji, o których mowa § 23, § 24 oraz § 26.

3. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a i b, dołącza się ponadto dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu.

4. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. d i e, dołącza się ponadto:

- 1) dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do prowadzenia badań konserwatorskich albo badań architektonicznych albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu albo
- 2) zgodę właściciela lub posiadacza nieruchomości na przeprowadzenie badań konserwatorskich albo badań architektonicznych, w przypadku gdy z wnioskiem występuje osoba fizyczna albo jednostka organizacyjna zamierzająca je prowadzić albo oświadczenie, że tej zgody nie uzyskano.

§ 4. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. c, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;
- 3) wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych;
- 4) imię, nazwisko i adres osoby:
 - a) kierującej robotami budowlanymi,
 - b) wykonującej nadzór inwestorski

- albo oświadczenie, że wykonawca robót budowlanych lub osoba wykonująca nadzór inwestorski, zostaną wyłonieni w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

2. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. c, dołącza się:

- 1) projekt budowlany albo część projektu budowlanego w zakresie niezbędnym do oceny wpływu planowanych robót budowlanych na zabytek;
- 2) dokumenty potwierdzające spełnianie przez osobę kierującą robotami budowlanymi lub osobę wykonującą nadzór inwestorski dodatkowych wymagań, o których mowa § 25, w przypadku, gdy wykonawca robót budowlanych lub osoba wykonująca nadzór inwestorski, nie będą wyłaniani w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
- 3) dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do prowadzenia robót budowlanych albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu.

3. Do wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych na obszarze wpisanego do rejestru zabytków historycznego układu urbanistycznego, historycznego układu ruralistycznego albo historycznego zespołu budowlanego, z wyłączeniem zabytków nieruchomości wchodzących w skład tych układów albo zespołu odrębnie wpisanych do rejestru zabytków, nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 4 i 5 oraz ust. 2 pkt 2.

§ 5. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 i 3, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- 3) wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia przemieszczania zabytku nieruchomego albo trwałego przenoszenia zabytku ruchomego, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;
- 4) uzasadnienie wniosku.

2. Do wniosku o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 i 3, dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do przemieszczenia zabytku nieruchomego albo trwałego przeniesienia zabytku ruchomego albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu;
- 2) zgodę właściciela nieruchomości, na którą ma być przemieszczony zabytek nieruchomy albo trwale przeniesiony zabytek ruchomy.

3. Do wniosku o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, dołącza się ponadto projekt przemieszczenia zabytku nieruchomego.

§ 6. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 4 i 5, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- 3) uzasadnienie wniosku.

2. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 4 i 5, dołącza się dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do dokonywania podziału zabytku albo zmiany przeznaczenia zabytku albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu.

3. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 4, dołącza się ponadto projekt podziału zabytku.

§ 7. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 6, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;
- 3) wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów;
- 4) wskazanie przewidywanego terminu usunięcia z zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów.

2. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 6, dołącza się:

- 1) projekt umieszczenia na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów;
- 2) dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu.

§ 8. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 7, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- 3) wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku.

2. Do wniosku o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 7, dołącza się:

- 1) program działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku.
- 2) dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do podejmowania działań, o których mowa w pkt 1, albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu.

§ 9. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 8 i 9, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie miejsca poszukiwań zabytków albo wskazanie miejsca badań archeologicznych z określeniem współrzędnych geodezyjnych;
- 3) wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia poszukiwań zabytków albo badań archeologicznych;
- 4) uzasadnienie wniosku.

2. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 8, zawiera ponadto imię nazwisko i adres osoby prowadzącej poszukiwania zabytków.

3. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 9, zawiera ponadto imię nazwisko i adres osoby prowadzącej badania archeologiczne albo oświadczenie, że wykonawca badań zostanie wyłoniony w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

4. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 8 i 9, dołącza się:

- 1) program poszukiwań zabytków albo badań archeologicznych;
- 2) dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, uprawniającego do prowadzenia działań, o których mowa w pkt 1 albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu, a w przypadku gdy z wnioskiem występuje podmiot zamierający prowadzić te działania, zgodę właściciela lub posiadacza nieruchomości na ich prowadzenie albo oświadczenie o nieuzyskaniu tej zgody;
- 3) zgodę właściwego organu ochrony przyrody, wymaganą odrębnymi przepisami, w przypadku gdy poszukiwania zabytków albo badania archeologiczne mają być prowadzone na terenie objętym formą ochrony przyrody.

5. Do wniosku, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 9, dołącza się ponadto:

- 1) dokumenty potwierdzające posiadanie przez osobę prowadzącą badania archeologiczne wymaganych kwalifikacji, o których mowa § 27 ust. 1, w przypadku, gdy wykonawca tych badań nie będzie wyłaniany w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego
- 2) mapę w skali 1:10.000 albo mniejszej umożliwiającej lokalizację nieruchomego zabytku archeologicznego z zaznaczonym miejscem planowanych badań archeologicznych;
- 3) plan w skali 1:100 z naniesionymi miejscami dotychczasowych i planowanych badań archeologicznych w nawiązaniu do punktów państwowej osnowy geodezyjnej poziomej III klasy i punktów państwowej osnowy geodezyjnej pionowej IV klasy;
- 4) dokument potwierdzający gotowość muzeum lub innej jednostki organizacyjnej do przyjęcia zabytków archeologicznych odkrytych w trakcie prowadzenia badań

archeologicznych;

- 5) oświadczenie osoby prowadzącej badania archeologiczne o posiadaniu środków finansowych na przeprowadzenie badań archeologicznych w zakresie określonym w programie badań archeologicznych, o którym mowa w ust. 4 pkt 1;
- 6) opis sposobu uporządkowania terenu po zakończeniu badań archeologicznych.

§ 10. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 10, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie miejsca planowanych robót budowlanych w otoczeniu zabytku.

2. Do wniosku o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 10, dołącza się:

- 1) program robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 2) dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, uprawniającego do prowadzenia robót budowlanych w otoczeniu zabytku albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu.

§ 11. 1. Jeżeli wniosek o wydanie pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 i 9, zawiera oświadczenie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4, § 4 ust. 1 pkt 4 i § 9 ust. 3, wojewódzki konserwator zabytków, w drodze postanowienia, zatwierdza załączony do wniosku program albo projekt, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 2 pkt 1, § 4 ust. 2 pkt 1 albo § 9 ust. 4 pkt 1, jeżeli spełnia on warunki do wydania takiego pozwolenia.

2. Po wyłonieniu wykonawcy prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo badań archeologicznych, wnioskodawca przekazuje wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków imię, nazwisko i adres osoby prowadzącej te prace albo badania.

3. Po wyłonieniu wykonawcy robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wnioskodawca przekazuje wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków imię, nazwisko i adres osoby kierującej robotami budowlanymi lub osoby wykonującej nadzór inwestorski.

4. Po wydaniu postanowienia, o którym mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków może odmówić wydania pozwolenia, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 i 9, wyłącznie ze względu na okoliczności dotyczące osób, o których mowa w ust. 2 i 3.

5. Wojewódzki konserwator zabytków jest związany postanowieniem, o którym mowa w ust. 1, przez okres roku od dnia doręczenia go wnioskodawcy.

§ 12. Wojewódzki konserwator zabytków może wezwać wnioskodawcę do złożenia, będącej w posiadaniu wnioskodawcy, dodatkowej dokumentacji: historycznej, konserwatorskiej, fotograficznej lub dokumentacji powykonawczej poprzednio prowadzonych prac konserwatorskich, prac restauratorskich i robót budowlanych, niezbędnych dla prawidłowego rozpatrzenia wniosku.

§ 13. 1. Wojewódzki konserwator zabytków może wezwać wnioskodawcę do wprowadzenia zmian w programie albo projekcie, o którym mowa odpowiednio w § 3 ust. 2

pkt 1, § 4 ust. 2 pkt 1, § 7 ust. 2 pkt 1, § 8 ust. 2 pkt 1, § 9 ust. 2 pkt 1 albo § 10 ust. 2 pkt 1.

2. Zakres zmian, o których mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków określa w postanowieniu. Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

3. W terminie 14 dni od dnia otrzymania postanowienia, o którym mowa w ust. 2, wnioskodawca może:

- 1) powiadomić wojewódzkiego konserwatora zabytków o wyrażeniu zgody na wprowadzenie zmian, o których mowa w ust. 1, zgodnie z treścią postanowienia albo
- 2) wycofać wniosek o wydanie pozwolenia, albo
- 3) zażądać rozpoznania wniosku w niezmienionym zakresie.

4. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, wojewódzki konserwator zabytków odmawia wydania pozwolenia.

§ 14. 1. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, d i e, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- 3) imię, nazwisko i adres osoby prowadzącej prace konserwatorskie, prace restauratorskie, badania konserwatorskie albo badania architektoniczne;
- 4) zakres i sposób prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac albo robót;
- 5) informację, że pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac albo badań;
- 6) wskazanie terminu ważności pozwolenia.

2. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, d i e, może określać warunki polegające na obowiązku:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac albo badań;
- 2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- 3) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac albo badań;
- 4) prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac albo badań oraz opracowaniu wyników tych badań, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazaniu jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac lub badań;
- 5) opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac albo badań i przekazania tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac lub badań.

3. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, d i e, może ponadto określać inne warunki, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

4. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a i b, może również określać warunki polegające na obowiązku dokonywania odbioru częściowego i końcowego wykonanych prac konserwatorskich albo prac restauratorskich z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków.

§ 15. 1. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. c, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;
- 3) imię, nazwisko i adres osoby kierującej robotami budowlanymi;
- 4) imię, nazwisko i adres osoby wykonującej nadzór inwestorski;
- 5) zakres i sposób prowadzenia wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych;
- 6) informację, że pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych;
- 7) wskazanie terminu ważności pozwolenia.

2. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. c, może określać warunki polegające na obowiązku:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych;
- 2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- 3) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia robót budowlanych;
- 4) dokonywania odbioru częściowego i końcowego wykonanych robót budowlanych z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków.

3. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. c, może ponadto określać inne warunki, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

4. Do pozwoleń na prowadzenie robót budowlanych na obszarze wpisanego do rejestru zabytków historycznego układu urbanistycznego, historycznego układu ruralistycznego albo historycznego zespołu budowlanego, z wyłączeniem zabytków nieruchomości wchodzących w skład tych układów albo zespołu odrębnie wpisanych do rejestru zabytków, nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 3 i 4.

§ 16. 1. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 i 3, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- 3) zakres i sposób prowadzenia wskazanego w pozwoleniu przemieszczenia zabytku nieruchomego albo trwałego przeniesienia zabytku ruchomego, z naruszeniem ustalonego

tradycja wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;

- 4) informację, że pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanego w pozwoleniu przemieszczania zabytku nieruchomego albo trwałego przeniesienia zabytku ruchomego, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;
- 5) wskazanie terminu ważności pozwolenia.

2. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 i 3, może określać warunki polegające na obowiązku:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- 2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu przemieszczenia zabytku nieruchomego albo trwałego przeniesienia zabytku ruchomego, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;
- 3) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu przemieszczenia zabytku nieruchomego albo trwałego przeniesienia zabytku ruchomego, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje.

3. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 i 3, może ponadto określać inne warunki, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

§ 17. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 4 i 5, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- 3) informację, że pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu podziału albo zmiany przeznaczenia lub sposobu korzystania z zabytku;
- 4) wskazanie terminu ważności pozwolenia.

§ 18. 1. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 6, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;
- 3) wskazanie przewidywanego terminu usunięcia z zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów;
- 4) zakres i sposób prowadzenia wskazanego w pozwoleniu umieszczania na zabytku wpisanym do rejestru zabytków urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów;
- 5) informację, że pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia

wskazanego w pozwoleniu umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów;

6) wskazanie terminu ważności pozwolenia.

2. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 6, może określać warunki polegające na obowiązku:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- 2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów;
- 3) niezwłocznym zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie umieszczania na zabytku wpisanym do rejestru zabytków urządzeń technicznych, tablic, reklam lub napisów.

3. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 6, może ponadto określać inne warunki, które zapobiegną uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

§ 19. 1. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 7, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- 3) zakres i sposób prowadzenia wskazanych w pozwoleniu działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku;
- 4) informację, że pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku;
- 5) wskazanie terminu ważności pozwolenia.

2. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 7, może określać warunki polegające na obowiązku:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- 2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu działań;
- 3) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu działań.

3. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 7, może ponadto określać inne warunki, które zapobiegną uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

§ 20. 1. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 8 i 9, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie miejsca poszukiwań zabytków albo wskazanie miejsca badań archeologicznych z określeniem współrzędnych geodezyjnych;
- 3) imię, nazwisko i adres osoby prowadzącej poszukiwania zabytków albo badania archeologiczne;
- 4) zakres i sposób prowadzenia wskazanych w pozwoleniu badań archeologicznych albo poszukiwań zabytków;
- 5) informację, że pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu badań archeologicznych albo poszukiwań zabytków;
- 6) wskazanie terminu ważności pozwolenia.

2. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 8, może określać warunki polegające na obowiązku:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków albo dyrektora urzędu morskiego o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu poszukiwań zabytków;
- 2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- 3) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków albo dyrektora urzędu morskiego o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu poszukiwań.

3. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 9, może określać warunki polegające na obowiązku:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków albo dyrektora urzędu morskiego o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu badań archeologicznych;
- 2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- 3) dokonania szczegółowego rozpoznania terenowego i sporządzenia planu sytuacyjno-wysokościowego dla zabytku archeologicznego, zwłaszcza gdy ten zabytek posiada własną formę krajobrazową;
- 4) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków albo dyrektora urzędu morskiego o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu badań archeologicznych;
- 5) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków albo dyrektora urzędu morskiego o przerwach we wskazanych w pozwoleniu badaniach archeologicznych, które mogą wpłynąć na zmianę programu tych badań;
- 6) prowadzenia dokumentacji przebiegu badań archeologicznych oraz opracowania wyników tych badań w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich czynności oraz dokonanych odkryć i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 6 miesięcy od dnia zakończenia tych prac lub badań;

- 7) prowadzenia doraźnej konserwacji pozyskanych zabytków i przekazania ich wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 lat od dnia zakończenia badań archeologicznych;
- 8) prowadzenia inwentaryzacji polowej pozyskanych zabytków i ich dokumentacji i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 6 miesięcy od dnia zakończenia badań archeologicznych;
- 9) sporządzenia sprawozdania z przeprowadzonych badań archeologicznych i przekazania tego sprawozdania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 tygodni od dnia ich zakończenia;
- 10) opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu badań archeologicznych i przekazania go w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia tych badań;
- 11) opracowania wyników badań archeologicznych i przekazania ich wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 lat od dnia ich zakończenia;
- 12) uporządkowania terenu po zakończeniu badań archeologicznych;
- 13) dokonywania odbioru częściowego i końcowego wykonanych badań archeologicznych z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków.

4. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 8 i 9, może ponadto określać inne warunki, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

§ 21. 1. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 10, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie miejsca planowanych robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 3) zakres i sposób prowadzenia wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 4) informację, że pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu, nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 5) wskazanie terminu ważności pozwolenia.

2. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 10, może określać warunki polegające na obowiązku:

- 1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej na 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- 2) niezwłocznym zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu robót.

3. Pozwolenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 10, może ponadto określać inne warunki, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

§ 22. W przypadku przyjęcia zawiadomienia, o którym mowa w § 14 ust. 2 pkt 3, § 15 ust. 2 pkt 3, § 16 ust. 2 pkt 3, § 18 ust. 2 pkt 3, § 19 ust. 2 pkt 3 oraz § 20 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 4, wojewódzki konserwator zabytków albo dyrektor urzędu morskiego, w terminie 7 dni

od dnia przyjęcia zawiadomienia, może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia.

§ 23. 1. Prace konserwatorskie, prace restauratorskie oraz badania konserwatorskie, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków może prowadzić, w zakresie specjalności określonej w dyplomie ukończenia studiów, osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych:

- 1) na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub
- 2) w specjalności w zakresie konserwacji zabytków

– oraz odbyła po ukończeniu tych studiów co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową w zakresie konserwacji lub badania zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

2. W dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa w ust. 1, prace konserwatorskie, prace restauratorskie oraz badania konserwatorskie, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków może prowadzić osoba, która posiada:

- 1) co najmniej średnie wykształcenie w danej dziedzinie lub
- 2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie,

- oraz odbyła co najmniej 5-letnią praktykę zawodową w zakresie konserwacji lub badania zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

§ 24. 1. Pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi polegającymi na zabezpieczeniu, uzupełnieniu, rekonstrukcji lub konserwacji parków wpisanych do rejestru zabytków albo innego rodzaju zorganizowanej zieleni wpisanej do rejestru zabytków może kierować osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych, obejmujących wiadomości w tym zakresie, oraz odbyła po ukończeniu tych studiów co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową przy konserwacji i pielęgnacji tego rodzaju zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

2. Prace o charakterze technicznym w zakresie, o którym mowa w ust. 1, może prowadzić osoba, która posiada średnie wykształcenie w zakresie pielęgnacji zieleni albo odbyła co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową przy pielęgnacji tego rodzaju zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

§ 25. 1. Robotami budowlanymi przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków może kierować osoba, która posiada odpowiednie uprawnienia budowlane określone przepisami Prawa budowlanego oraz odbyła co najmniej 2-letnią praktykę zawodową na budowie przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do wykonywania nadzoru inwestorskiego.

§ 26. Badania architektoniczne przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków może prowadzić osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku architektura lub
- 2) posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na

kierunku, w ramach którego zaliczyła przedmiot obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, lub

- 3) ukończyła studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań architektonicznych – oraz odbyła po ukończeniu tych studiów co najmniej 6-miesięczną praktykę zawodową w zakresie wykonywania tych badań.

§ 27. 1. Badania archeologiczne może prowadzić osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów wyższych na kierunku archeologia oraz odbyły co najmniej 12-miesięczną praktykę w zakresie tych badań.

2. Przy ustalaniu czasu trwania praktyki, o której mowa w ust. 1, nie uwzględnia się uczestnictwa w badaniach archeologicznych prowadzonych metodą powierzchniową, nadzorów archeologicznych i rozpoznawania obiektów archeologicznych przy pomocy odwiertów oraz udziału w opracowywaniu zabytków ruchomych odkrytych w trakcie badań archeologicznych.

§ 28. 1. Prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych nie może prowadzić osoba karana sądownie jako sprawca czynu zabronionego pod groźbą kary przeciwko zabytkom.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, nie może także sprawować nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi prowadzonymi przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

§ 29. Standardy dokumentacji prac konserwatorskich i prac restauratorskich, prowadzonych przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków oraz dokumentacji badań archeologicznych określa załącznik do rozporządzenia.

§ 30. Do wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia postępowań w sprawie wydawania pozwoleń, o których mowa w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150, poz. 1579), stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 31. Zezwolenia wydane na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz. U. z 1999 r. Nr 98, poz. 1150, z późn. zm.³⁾), które do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zachowały ważność, zachowują ważność do dnia 31 grudnia 2011 r.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717.

§ 32. Pozwolenia, o których mowa w § 1 ust. 1, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność do czasu upływu wskazanego w danym pozwoleniu terminu zakończenia objętych tym pozwoleniem prac, robót, badań i innych działań albo poszukiwań zabytków.

§ 33. Przy ustalaniu posiadania kwalifikacji, o których mowa w § 23, 24 i 25 ust. 1, należy uwzględnić w całości albo w części praktykę odbytą przy zabytkach niewpisanych do rejestru zabytków, o ile praktykę tę odbyto przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 34. Osoby, które uzyskały zaświadczenie o kwalifikacjach na podstawie § 19 rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 24 sierpnia 1964 r. w sprawie zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach i archeologicznych prac wykopaliskowych (Dz. U. Nr 31, poz. 197) oraz § 17-19 rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 11 stycznia 1994 r. o zasadach i trybie udzielania zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach oraz prac archeologicznych i wykopaliskowych, warunkach ich prowadzenia i kwalifikacjach osób, które mają prawo prowadzenia tej działalności (Dz. U. Nr 16, poz. 55), zachowują uprawnienia wskazane w tym zaświadczeniu w dotychczasowym zakresie w odniesieniu do prac konserwatorskich i robót budowlanych.

§ 35. Traci moc rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych.

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski

I. STANDARDY DOKUMENTACJI PRAC KONSERWATORSKICH I PRAC RESTAURATORSKICH, PROWADZONYCH PRZY ZABYTKU RUCHOMYM WPISANYM DO REJESTRU ZABYTKÓW

Dokumentacja prac konserwatorskich i prac restauratorskich, prowadzonych przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków zawiera:

- 1) określenie zabytku;
- 2) miejsce jego położenia lub przechowywania;
- 3) wskazanie właściciela lub posiadacza zabytku;
- 4) wskazanie autora, czasu powstania i stylu zabytku;
- 5) określenie wymiarów zabytku, w tym wymiarów jego części składowych;
- 6) fotografie zabytku wykonane w miejscu jego stałego przechowywania, z uwzględnieniem jego bezpośredniego otoczenia;
- 7) opis inwentaryzacyjny;
- 8) opracowanie historyczne zawierające informacje o dotychczas przeprowadzonych pracach konserwatorskich i pracach restauratorskich oraz dokonanych przekształceniach zabytku;
- 9) analizę materiałów i technik wykonania zabytku, w tym stratygrafii warstw technologicznych;
- 10) opis i analizę stanu zachowania zabytku przed podjęciem prac konserwatorskich lub prac restauratorskich, z określeniem przyczyn uszkodzeń i zniszczeń;
- 11) dokumentację fotograficzną zabytku przed rozpoczęciem prac konserwatorskich lub prac restauratorskich;
- 12) program prac konserwatorskich lub prac restauratorskich zawierający:
 - a) uzasadnienie koncepcji wyglądu zabytku po przeprowadzeniu prac konserwatorskich lub prac restauratorskich, uwzględniające uwarunkowania estetyczne, historyczne i funkcjonalne,
 - b) wykaz planowanych czynności i zabiegów konserwatorskich z podaniem metod, materiałów i technik;
- 13) opis, fotografie i rysunki dokumentujące poszczególne etapy prac konserwatorskich i prac restauratorskich z uwzględnieniem zastosowanych metod, materiałów i technik;
- 14) ustalenia naukowe wynikające z przeprowadzonych prac konserwatorskich i prac restauratorskich;
- 15) fotografie zabytku po zakończeniu prac konserwatorskich i prac restauratorskich;
- 16) zalecenia konserwatorskie dla właściciela lub posiadacza zabytku określające sposoby i metody sprawowania opieki nad zabytkiem.

II. STANDARDY DOKUMENTACJI BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH

Dokumentacja badań archeologicznych składa się z:

- 1) karty zabytku archeologicznego zawierającej :
 - a) określenie miejsca usytuowania zabytku archeologicznego, z podaniem nazwy miejscowości, gminy, powiatu i województwa, numeru obszaru w wojewódzkiej ewidencji zabytków, numeru zabytku na tym obszarze, numeru stanowiska w miejscowości oraz współrzędnych geograficznych,
 - b) opis fizjograficzny,
 - c) określenie powierzchni przeprowadzonych badań archeologicznych,
 - d) wykaz faz zasiedlenia z podaniem liczby obiektów oraz zabytków datujących te fazy,
 - e) nazwisko kierownika badań archeologicznych, termin ich przeprowadzenia;
- 2) kart odkrytych zabytków (obiektów) zawierających:
 - a) określenie miejsca usytuowania zabytku archeologicznego, z podaniem nazwy miejscowości, gminy, powiatu i województwa, numeru obszaru w wojewódzkiej ewidencji zabytków, numeru zabytku na tym obszarze, numeru stanowiska w miejscowości oraz współrzędnych geograficznych,
 - b) numer zabytku i jego lokalizację w systemie podziału przestrzeni badawczej,
 - c) określenie funkcji zabytku,
 - d) wstępne datowanie zabytku,
 - e) przekrój poziomy i pionowy zabytku,

- f) wymiary zabytku,
 - g) opis eksploracji zabytku,
 - h) relacja stratygraficzna;
- 3) kart (karty) nawarstwień kulturowych zabytku archeologicznego zawierających:
- a) określenie miejsca usytuowania zabytku archeologicznego, z podaniem nazwy miejscowości, gminy, powiatu i województwa, numeru obszaru w wojewódzkiej ewidencji zabytków, numeru zabytku na tym obszarze, numeru stanowiska w miejscowości oraz współrzędnych geograficznych,
 - b) numer warstwy i jej lokalizacja w systemie podziału przestrzeni badawczej,
 - c) określenie funkcji warstwy,
 - d) wstępne datowanie warstwy,
 - e) określenie zasięgu i głębokości warstwy,
 - f) opis eksploracji warstwy,
 - g) opis relacji stratygraficznej;
- 4) rejestr odkrytych zabytków;
- 5) rejestr warstw;
- 6) inwentarz:
- a) zabytków wydzielonych,
 - b) zabytków masowych,
 - c) próbek,
 - d) dokumentacji rysunkowej,
 - e) dokumentacji fotograficznej;
- 7) dokumentację rysunkową;
- 8) dokumentację fotograficzną;
- 9) sprawozdanie z badań;
- 10) opracowanie wyników badań;
- 11) mapę lokalizacji zabytku archeologicznego w skali 1:10.000 z zaznaczonym jego hipotetycznym zasięgiem;
- 12) graficzne przedstawienie rozplanowania odkrytych zabytków i warstw kulturowych z zaznaczoną siatką i oznaczeniem ich chronologii;
- 13) plan warstwowy zabytku archeologicznego z naniesioną siatką arową nawiązaną do państwowej sieci osnowy geodezyjnej i planem wykopów;
- 14) w przypadku zabytku badanego wcześniej odnoszącą się do niego bibliografię oraz zestawienie informacji o miejscu przechowywania dokumentacji przeprowadzonych badań.

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie celu rozporządzenia

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Zastąpi ono rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150, poz. 1579).

Celem projektowanego rozporządzenia jest doprecyzowanie procedury wydawania przez wojewódzkich konserwatorów zabytków pozwoleń na działania określone w art. 36 ust. 1 ustawy. Praktyka związana ze stosowaniem przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia, ujawniła jakiego rodzaju kwestie wzbudzają wątpliwości i wymagają doprecyzowania lub zmiany. Konieczność opracowania nowego rozporządzenia wynika z obszernego zakresu zaproponowanych zmian, tak merytorycznych jak i porządkowych.

2. Przedstawienie stanu obecnego

Przepis § 3 rozporządzenia określający wymogi formalne wniosków o pozwolenia na działania określone w art. 36 ust. 1 ustawy ze względu na szeroki zakres przedmiotowy jest z punktu widzenia adresatów obecnie obowiązującego rozporządzenia niedostatecznie czytelny, co utrudnia jego stosowanie. Zostały w nim wymienione elementy wszystkich czternastu rodzajów wniosków, jak i wymagane załączniki. Dodatkowo przepis zawiera liczne odesłania, które nie zostały jednak konsekwentnie zastosowane. W analogiczny sposób zastały określone wymogi, jakie powinny spełniać pozwolenia. Mimo istotnych różnic pomiędzy poszczególnymi pozwoleniami, elementy każdego z nich określone zostały w jednym przepisie (§ 5).

Obecnie wniosek o wydanie pozwolenia na działania określone w art. 36 ust. 1 ustawy wymaga uzasadnienia, które jest formalnym elementem wniosku. Pominięcie uzasadnienia stosownie do treści art. 64 § 2 kpa stanowi uchybienie, które jeśli nie zostanie uzupełnione w określonym terminie prowadzi do pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

W aktualnym stanie prawnym organ ochrony zabytków wydający pozwolenie ustala w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego, czy wnioskodawca posiada tytuł

prawny do korzystania z zabytku. W tym celu wojewódzki konserwator zabytków zwraca się do właściwego starosty z wnioskiem o wydanie wypisu z ewidencji gruntów dla nieruchomości, której wniosek dotyczy, bądź do sądu wieczystoksięgowego o sporządzenie odpisu z właściwej księgi wieczystej. Powoduje to wydłużenie prowadzonego postępowania, w znaczący sposób utrudniając inwestorowi realizację planowanych działań, które często mogą być prowadzone jedynie w okresie letnim, a środki na nie przeznaczone muszą być wykorzystane w danym roku budżetowym. Należy również zaznaczyć, iż na podstawie informacji wynikających z ww. dokumentów nie zawsze możliwe jest ustalenie każdego z wymienionych w art. 36 ust. 5 ustawy tytułów prawnych do korzystania z zabytków, pozwalających ubiegać się o decyzje organu konserwatorskiego na prowadzenie określonych działań przy zabytku.

Przepisy obecnie obowiązującego rozporządzenia przewidują obowiązek wskazania we wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych w otoczeniu zabytku danych osoby prowadzącej roboty budowlane, pomimo iż od osoby takiej wymagane są wyłącznie stosowne uprawnienia budowlane, bez obowiązku spełniania dodatkowych wymogów. W postępowaniu o wydanie tego rodzaju pozwolenia organ administracyjny nie bada okoliczności dotyczących prowadzącego roboty budowlane. W związku z powyższym dane tej osoby są we wniosku zbędne.

Aktualnie, wydając pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych albo poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków na terenie parku narodowego albo rezerwatu przyrody, wojewódzki konserwator zabytków ma obowiązek ustalić, czy wnioskodawca uzyskał zgodę właściwego organu ochrony przyrody.

W obecnym stanie prawnym wojewódzki konserwator zabytków może uzależnić rozpatrzenie wniosku o udzielenie pozwolenia od przedłożenia przez wnioskodawcę dodatkowej dokumentacji: historycznej, konserwatorskiej, fotograficznej lub dokumentacji powykonawczej poprzednio prowadzonych robót budowlanych, a także decyzji, uzgodnień lub opinii innych organów, wymaganych na podstawie odrębnych przepisów, niezbędnych dla prawidłowego przeprowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, robót budowlanych w otoczeniu zabytku, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, badań archeologicznych, innych działań albo poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków, objętych wnioskiem. Na podstawie przedłożonej przez wnioskodawcę dodatkowej dokumentacji wojewódzki konserwator zabytków może nakazać wnioskodawcy wprowadzenie odpowiednich

zmian w programie tychże prac, robót lub badań (§ 4 ust. 1 i 2). Z przytoczonego brzmienia przepisu nie wynika jednoznacznie jaki charakter ma sankcja „uzależnienie rozpatrzenia wniosku” i w jakiej formie procesowej powinna być zrealizowana. W szczególności nierozstrzygnięte pozostaje, czy nierozpatrzenie wniosku jest czynnością analogiczną do uregulowanego w art. 64 kpa pozostawienia podania bez rozpoznania.

W orzecznictwie konserwatorskim poważne rozbieżności budzi zagadnienie, czy wezwanie wnioskodawcy na podstawie § 4 ust. 1 obecnie obowiązującego rozporządzenia dotyczy dokumentacji istniejącej w dacie wezwania i znajdującej się w posiadaniu wnioskodawcy, czy też stanowi podstawę do zobowiązania wzywanego do zgromadzenia lub sporządzenia odpowiedniej dokumentacji (np. przeprowadzenia kwerendy archiwalnej, zamówienia opinii biegłego).

Obecnie w treści pozwolenia określa się przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia objętych pozwoleniem prac, robót, badań, innych działań lub poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków. W praktyce wątpliwości budzi kwestia, czy upływ przewidywanego terminu oznacza wygaśnięcie pozwolenia.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie nie wymaga, aby praktyka zawodowa, która jest niezbędna, by móc prowadzić prace konserwatorskie, prace restauratorskie, badania konserwatorskie albo kierować robotami budowlanymi, przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków musiała być odbywana przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

W obowiązującym stanie prawnym nie zostało jednoznacznie sprecyzowane, czy absolwenci kierunku studiów konserwacja i restauracja dzieł sztuki oraz absolwenci innych kierunków studiów w specjalności z zakresu konserwacji zabytków są uprawnieni do prowadzenia wszelkiego rodzaju prac konserwatorskich, prac restauratorskich oraz badań konserwatorskich, czy też wyłącznie w ramach specjalności stwierdzonej dyplomem ukończenia studiów wyższych.

W obowiązującym stanie prawnym prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich jest zastrzeżone dla osób z wykształceniem co najmniej średnim. Istnieją jednak dziedziny w których szkolenie na poziomie średnim lub wyższym w ogóle nie jest prowadzone.

W obecnym stanie prawnym do prowadzenia badań architektonicznych dopuszczeni są jedynie absolwenci studiów wyższych na kierunku architektura, posiadający co najmniej

12-miesięczną praktyką w zakresie badań architektonicznych, którą liczy się od ukończenia studiów.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym

W § 3 obecnie obowiązującego rozporządzenia zostały określone zarówno elementy, które powinny zostać zawarte w poszczególnych wnioskach, oraz dokumenty, które do wniosków powinny zostać dołączone. W celu zapewnienia lepszej czytelności ww. przepisów, w nawiązaniu do zasady zawartej w § 6 ZTP, materia regulowana dotychczas w tym przepisie została rozdzielona w projekcie na kilka jednostek redakcyjnych (§ 3-10). Analogicznie uregulowano kwestie dotyczące poszczególnych pozwoleń (§ 14-21).

W zakresie elementów wniosków dokonano rozróżnienia na wnioski, które wymagają uzasadnienia oraz takie, w których uzasadnienie nie jest konieczne. Uzasadnienia wymagać będą tylko wnioski o wydanie pozwoleń na podjęcie tych działań, w których istotną rolę mogą odgrywać szczególne okoliczności dotyczące wnioskodawcy i jego indywidualnych motywacji. Ponadto charakter tych działań w sposób bezpośredni nie uzasadnia ich podjęcia, tak jak ma to miejsce w przypadku badań konserwatorskich, badań restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, czy też działań prowadzących do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku. Przykładowo: badania konserwatorskie podejmuje się wówczas, gdy wymaga tego stan zachowania zabytku, natomiast chęć przemieszczenie zabytku nieruchomego wynika już z bardziej indywidualnych powodów.

W projektowanym rozporządzeniu przewidziano obowiązek dołączenia do wniosku o wydanie pozwolenia na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy, dokumentów potwierdzających posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku w zakresie objętym wnioskiem albo oświadczenia o posiadaniu przez wnioskodawcę takiego tytułu. Zwolni to organy ochrony zabytków od badania tej kwestii we własnym zakresie, w trakcie prowadzonego postępowania wyjaśniającego, a tym samym spowoduje skrócenie biegu prowadzonego postępowania, co korzystnie wpłynie na ekonomikę postępowania.

W projekcie zrezygnowano z konieczności wskazywania osoby prowadzącej roboty budowlane w otoczeniu zabytku. Osoby prowadzące ww. roboty muszą posiadać wyłącznie stosowne uprawnienia budowlane, bez obowiązku spełniania dodatkowych wymogów w zakresie posiadania praktyki w prowadzeniu tego rodzaju robót, gdyż ich działania nie mają wpływu na

oryginalną substancję zabytku, tak jak ma to miejsce w przypadku robót budowlanych bezpośrednio dotyczących zabytku, a tym samym nie mogą doprowadzić do jego zniszczenia albo uszkodzenia. W związku z powyższym, nie ma potrzeby wskazywania danych tych osób we wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych w otoczeniu zabytku wpisanego do rejestru zabytków, gdyż, jak już wspomniano, może prowadzić je każdy, kto posiada uprawnienia budowlane do prowadzenia robót budowlanych.

Kolejna proponowana zmiana nakłada na wnioskodawcę, ubiegającego się o pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych, obowiązek wskazania danych osoby sprawującej nadzór inwestorski. Osoby, które sprawują nadzór inwestorski przy robotach budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, muszą wykazać się doświadczeniem w tego rodzaju pracy. Tym samym, organ wydający pozwolenie musi dokonywać oceny, czy osoba sprawująca nadzór inwestorski posiada stosowny staż pracy przy zabytkach.

W § 11 projektowanego rozporządzenia wprowadzono procedurę związaną z wydawaniem pozwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków badań archeologicznych. Zarówno we wniosku o wydanie pozwolenia na ww. działania jak i w samym pozwoleniu należy wskazać osobę, która ma je prowadzić. Okoliczność, czy osoba wskazana we wniosku będzie mogła prowadzić badania lub prace albo kierować robotami budowlanymi jest przedmiotem postępowania przed wojewódzkim konserwatorem zabytków i rozstrzygnięcie w tym zakresie musi się znaleźć w pozwoleniu. W praktyce często się jednak zdarza, że inwestorzy występują o wydanie pozwolenia przed przystąpieniem do ogłoszenia przetargu w wyniku, którego zostanie wyłoniony wykonawca. W takich przypadkach wnioskodawca we wniosku informuje o tym fakcie. Wprawdzie z formalnoprawnego punktu widzenia pozwolenie konserwatorskie nie jest wymagane do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jednak daje ono inwestorowi pewność, że po przeprowadzeniu procedury przetargowej jego przedsięwzięcie nie spotka się z decyzją odmowną wojewódzkiego konserwatora zabytków. W takich przypadkach projektowane rozporządzenie wprowadza możliwość wydania przez wojewódzkiego konserwatora zabytków postanowienia o zatwierdzeniu programu prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, badań architektonicznych albo projektu budowlanego. Postanowienie wydawane będzie tylko wtedy, gdy opisane w programie albo projekcie zamierzenie spotyka się z aprobatą organu konserwatorskiego. Po wydaniu postanowienia o zatwierdzeniu projektu albo

programu, wojewódzki konserwator zabytków będzie mógł odmówić wydania pozwolenia jedynie ze względu na okoliczności dotyczące osoby prowadzącej prace albo badania, a nie ze względu na ich zakres lub sposób przeprowadzenia.

W § 12 projektu doprecyzowano, że wojewódzki konserwator zabytków może wezwać wnioskodawcę do złożenia dodatkowej dokumentacji historycznej, konserwatorskiej, fotograficznej lub dokumentacji powykonawczej poprzednio prowadzonych prac konserwatorskich, prac restauratorskich i robót budowlanych, o ile taka dokumentacja znajduje się w posiadaniu wnioskodawcy. Dotychczasowe niejednoznaczne brzmienie przepisu mogło prowadzić do naruszenia jednej z podstawowych zasad charakteryzujących postępowanie administracyjne, zgodnie z którą obowiązek zebrania wszystkich dowodów w sprawie ciąży na organach administracji.

W § 13 wprowadzono instytucję wezwania przez wojewódzkiego konserwatora zabytków wnioskodawcy do wprowadzenia zmian w projekcie albo programie, załączanych do wniosków. Zastąpi ona dotychczasowy nakaz wprowadzenia zmian w programie, wynikający z § 4 ust. 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia. Dodane zostały jednocześnie ramy proceduralne w jakich może poruszać się organ. Wezwaniu nadano formę postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie. Jednocześnie zobowiązano wnioskodawcę, aby w terminie 14 dni zadeklarował, czy wprowadzi postulowane zmiany. Natomiast w przypadku, gdy wnioskodawca takich zmian nie będzie chciał wprowadzić, w tym samym terminie może on wycofać wniosek bądź żądać rozpatrzenia go w dotychczasowym kształcie. Natomiast niepodjęcie któregokolwiek z tych działań we wskazanym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

W projekcie rozporządzenia proponuje się zastąpienie dotychczasowego obowiązku wskazania we wszystkich rodzajach pozwoleń terminu rozpoczęcia i zakończenia podejmowanych działań przy zabytku obowiązkiem wskazania terminu ważności pozwolenia. Termin ważności pozwolenia wyznacza okres, w którym uprawniony może rozpocząć i prowadzić działania objęte pozwoleniem.

Zdecydowano, że praktyka zawodowa uprawniająca do prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a także uprawniająca do kierowania robotami budowlanymi przy zabytkach wpisanych do rejestru i wykonywania w tym zakresie nadzoru inwestorskiego, musi być odbywana przy zabytkach wpisanych do rejestru, gdyż tylko praktyka przy tego rodzaju

zabytkach odbywa się pod nadzorem osób już doświadczonych w prowadzeniu działań przy zabytkach. Jednocześnie przyjęto jednak rozwiązanie, zgodnie z którym należy uwzględnić również praktykę przy zabytkach niewpisanych do rejestru zabytków, o ile odbyto ją przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Zgodnie z dotychczasowymi przepisami prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie mogły prowadzić osoby, które posiadały tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu wyższych studiów (na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub w specjalności w zakresie konserwacji zabytków) oraz odbyły po ich ukończeniu co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową w zakresie konserwacji i badania zabytków. W projekcie doprecyzowano, że prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz badań konserwatorskich dopuszczalne jest wyłącznie w zakresie uzyskanej specjalizacji, określonej w dyplomie ukończenia studiów. Każdy absolwent konserwacji posiada pogłębioną wiedzę i umiejętności w ramach określonego szkolenia kierunkowego. Dopuszczenie do prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i badań konserwatorskich wysokiej klasy specjalistów, biegłych w stosunkowo wąskiej dziedzinie, daje należytą rękojmię, że podejmowane działania będą najwyższej jakości. Zaproponowana zmiana jest zgodna z obecną w szkolnictwie konserwatorskim tendencją do specjalizacji.

Prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz badań konserwatorskich umożliwiono przedstawicielom rzemiosła posiadającym najwyższy stopień kształcenia zawodowego, stwierdzony dyplomem mistrzowskim. Osoby te będą mogły prowadzić prace i badania w takim samym zakresie jak osoby z wykształceniem średnim, a więc w dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych. Zmiana ta wynika z faktu, iż istnieją takie rodzaje zabytków, których konserwacja nie jest objęta programem studiów wyższych, jak też wykształceniem na poziomie średnim.

W projektowanym rozporządzeniu rozszerzono krąg osób, które mogą prowadzić badania architektoniczne. Poza osobami, posiadającymi tytuł zawodowy magistra inżyniera uzyskany po ukończeniu studiów na kierunku architektura, badania architektoniczne będą mogły wykonywać dwie nowe grupy osób. Są to osoby, które posiadają tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu wyższych studiów na kierunku, w ramach którego zaliczyły przedmiot obejmujący treścią kształcenia prowadzenie badań architektonicznych, w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, oraz osoby, które ukończyły studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań

architektonicznych. Dodatkowym warunkiem, który musi spełnić osoba ubiegająca się o dopuszczenie do prowadzenia badań architektonicznych jest odbycie 6-miesięcznej praktyki zawodowej w zakresie wykonywania badań architektonicznych. Zmiana w powyższym zakresie wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska konserwatorów zabytków. Na podstawie dotychczasowych przepisów nie mogli oni samodzielnie prowadzić badań architektonicznych, które w wielu przypadkach poprzedzają prace konserwatorskie.

W projektowanym rozporządzeniu dokonano także zmiany, zgodnie z którą w ramach koniecznej praktyki związanej z badaniami archeologicznymi będzie można uwzględnić praktykę nabytą w trakcie studiów. Sezon archeologiczny to zaledwie kilka miesięcy w roku, w związku z tym utrzymanie dotychczasowego obowiązku nabywania praktyki wyłącznie po ukończeniu wyższych studiów znacznie opóźniało absolwentom archeologii moment podjęcia samodzielnej pracy. Jednocześnie nabyte w trakcie studiów doświadczenie zapewnia w sposób wystarczający prowadzenie badań archeologicznych w sposób, który nie doprowadzi do zniszczenia zabytków. Zmiana w powyższym zakresie spełnia oczekiwania środowiska archeologów.

W projektowanym rozporządzeniu wprowadzono nowy przepis, zgodnie z którym prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych nie może prowadzić osoba karana sędownie za przestępstwo i wykroczenie przeciwko zabytkom. Dotyczy to również osób sprawujących nadzór inwestorski nad robotami budowlanymi prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Oczywistym jest bowiem, że tego rodzaju działań nie może prowadzić osoba, która wcześniej, w wyniku podejmowanych przez siebie działań, zniszczyła lub uszkodziła zabytek.

W § 30 projektowanego rozporządzenia rozstrzygnięto sposób zakończenia postępowań będących w toku, a więc takich, które wszczęto w czasie obowiązywania dotychczasowych przepisów i nie zakończono ostatecznie do dnia wejścia w życie proponowanych regulacji. Przyjęte rozwiązanie jest korzystne dla zainteresowanych, ponieważ zakłada działanie przepisów dotychczasowych. Na skutek tego, wnioski, które zostały złożone przed wejściem w życie projektowanego rozporządzenia nie będą wymagały ewentualnego uzupełnienia o nowe elementy i załączniki.

W projekcie wprowadzono przepis przejściowy, zgodnie z którym zezwolenia wojewódzkich konserwatorów zabytków wydane na podstawie ustawy z dnia 15 lutego

o ochronie dóbr kultury (Dz. U. z 1999 r. Nr 98, poz. 1150, z późn. zm.), które zachowały jeszcze ważność, tracą ją z dniem 31 grudnia 2011 r. Przepis ten ma na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego zezwoleń wydanych przed wieloma laty, które dotychczas zachowały ważność, gdyż nie mogą być one w dalszym ciągu podstawą do podejmowania działań przy zabytku. Wydane w oparciu o ustalenia dokonane przed wieloma laty mogą obecnie doprowadzić do zniszczenia lub uszkodzenia zabytku. Natomiast ważność pozwoleń wydanych przez wojewódzkich konserwatorów zabytków na podstawie dotychczasowych przepisów została zachowana do czasu upływu terminu zakończenia objętych danym pozwoleniem działań. Przyjęte rozwiązanie ma na celu rozwianie pojawiających się w praktyce wątpliwości, czy upływ przewidywanego terminu zakończenia objętych pozwoleniem prac, robót, badań, innych działań przy zabytku oznacza wygaśnięcie pozwolenia.

Zachowano również ważność wydanych na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów zaświadczeń o kwalifikacjach uprawniających do prowadzenia prac konserwatorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, mając na względzie prawa nabyte osób uprawnionych do prowadzenia wspomnianych działań na podstawie tych zaświadczeń.

4. Ocena przewidywanych skutków prawnych związanych z wejściem w życie rozporządzenia

Proponowane zmiany znacząco wpłyną na skrócenie postępowań administracyjnych prowadzonych w sprawach wydawania przez wojewódzkich konserwatorów zabytków pozwoleń na działania określone w art. 36 ust. 1 ustawy. Poszerzą także krąg podmiotów uprawnionych do prowadzenia badań architektonicznych.

5. Informacja dotycząca notyfikacji

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

6. Zgodność projektu z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1) Podmioty, na które oddziałuje projekt rozporządzenia

Przepisy projektowanego rozporządzenia będą oddziaływać na:

- osoby fizyczne, prawne, jednostki organizacyjne zamierzające prowadzić działalność inwestycyjną przy budynkach lub na terenach objętych ochroną konserwatorską wynikającą z wpisu do rejestru zabytków,
- podmioty świadczące usługi w zakresie objętym treścią rozporządzenia.

2) Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia został poddany konsultacjom środowiskowym, w toku których propozycje rozwiązań legislacyjnych zgłosiły: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Ogólnopolska Rada Konserwatorów Dzieł Sztuki Związku Polskich Artystów Plastyków oraz Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków oraz wojewódzkim konserwatorom zabytków.

Wśród zgłaszanych uwag pojawił się między innymi postulat wydłużenia z 12 miesięcy do 24 miesięcy praktyki koniecznej do uzyskania uprawnień do prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Innym postulatem dotyczącym wspomnianej praktyki była propozycja konieczności odbywania praktyki wyłącznie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. O ile pierwszy postulat nie został uwzględniony w projekcie rozporządzenia, to drugi znalazł w nim swoje odzwierciedlenie. Wydaje się, że 12 miesięcy to czas wystarczający dla zdobycia doświadczenia w pracy przy zabytkach. Ponadto realizacja drugiego postulatu spowoduje, iż praktyka ta będzie prowadzona pod kierunkiem osób, które same wcześniej już takie doświadczenie zdobyły.

Pojawiła się także uwaga wskazująca na konieczność posiadania odpowiedniej praktyki przez osoby prowadzące prace projektowe przy zabytkach. Tego postulatu nie uwzględniono. Prowadzenie prac projektowych nie naraża zabytku na zniszczenie lub uszkodzenie, w związku z czym projektować może każdy, o ile oczywiście spełnia inne wymagane prawem kryteria. W przypadku złego projektu wojewódzki konserwator może nie wyrazić zgody na jego realizację.

Kolejna, tym razem uwzględniona, propozycja dotyczyła wprowadzenia wyraźnego obowiązku prowadzenia prac konserwatorskich wyłącznie w zakresie specjalizacji uzyskanej w trakcie zdobywania wykształcenia i określonej w dyplomie ukończenia studiów wyższych.

Uwzględniono również uwagę wskazującą, iż osoby karane za przestępstwa i wykroczenia przeciwko zabytkom nie mogą prowadzić prac konserwatorskich, prac restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 i z 2009 Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i dochody jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i dochody jednostek samorządu terytorialnego.

4) Wpływ na zachowanie dziedzictwa narodowego

Wejście w życie zaproponowanych w projekcie rozporządzenia rozwiązań przyczyni się do polepszenia warunków zachowania dziedzictwa narodowego. Przepisy projektowanego rozporządzenia zmierzają do skuteczniejszej weryfikacji osób bezpośrednio odpowiedzialnych za prowadzenie określonych w projektowanym rozporządzeniu prac, robót i badań przy zabytkach.

5) Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na rynek pracy, gdyż rozszerza krąg osób dopuszczonych do badań architektonicznych. W związku z tym, iż ww. badania odmiennie niż prace konserwatorskie czy badania archeologiczne, nie stanowią wyodrębnionego pola działalności zarobkowej, wpływ ten należy oceniać jako minimalny.

6) Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki.

7) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8) Wskazanie źródeł finansowania

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje dodatkowego obciążenia budżetu Państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.